

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«30» серпня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Право міжнародної безпеки

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 Міжнародні відносини

спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

освітня програма: «Міжнародні відносини»

спеціалізація: _____

вид дисципліни: за вибором

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«29» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Валерій КОНОНЕНКО, докт. юр. наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри

Дмитро МИКОЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини» (бакалаврського рівня)

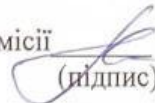

Євгенія СОЛОВИХ
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Право міжнародної безпеки» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в:

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття студентами знань щодо проблеми регулювання міжнародно-правових відносин у сфері міжнародної безпеки, формування у них відповідних вмінь і навичок застосування міжнародно-правових документів на практиці.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародне право» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК15. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

- формування наступних фахових компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав

СК14. Здатність аналізувати у своїй роботі чинні міжнародні нормативно-правові акти

СК17. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування дипломатичних методів вирішення проблем, завдань, конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

1.3. Кількість кредитів -4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
72 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:

РН03 Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН09. Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права.

РН16. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів. РН17. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

РН18. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій

чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН21. Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальна частина

Тема 1. Право міжнародної безпеки – окрема галузь міжнародного права.

Історико-правові передумови становлення права міжнародної безпеки як окремої галузі міжнародного права. Поняття права міжнародної безпеки.

Тема 2. Джерела та головні правові акти права міжнародної безпеки.

Джерела права міжнародної безпеки. Роль статуту ООН як головного правового акту щодо забезпечення права міжнародної безпеки.

Тема 3. Система колективної безпеки.

Поняття колективної безпеки та її значення для підтримки миру і світового правопорядку. Роль ООН та Ради Безпеки в системі підтримання миру та світового правопорядку, як універсальної колективної безпеки у сучасному міжнародному праві.

Тема 4. Регіональна колективна безпека.

Сутність регіональної колективної безпеки та її роль для розвитку регіонів. Найвпливовіші регіональні організації з питань колективної безпеки в міжнародному праві.

Розділ 2. Особлива частина

Тема 5. Роззброєння та обмеження озброєнь.

Поняття роззброєння. Право регулювання заходів з роззброєння та обмеження озброєнь.

Тема 6. Особливий статус окремих територій та держав з питань зміцнення міжнародної безпеки.

Без'ядерні зони. Нейтралітет держав.

Тема 7. Використання ядерної енергетики.

Безпека використання ядерної енергетики в мирних цілях. Чинні міжнародні договори роззброєння і обмеження озброєнь.

Тема 8. Міжнародний контроль та довіра між країнами з питань безпеки.

Поняття заходів міжнародного контролю і зміцнення довіри між країнами. Домовленості про заходи укріплення довіри в регіонах.

Тема 9. Основоположні міжнародні документи з питань міжнародної безпеки.

Конвенції та Міжнародні договори з питань контролю і зміцнення довіри між країнами.

Миротворчі операції ООН.

Тема 10. Теоретичні питання міжнародної миротворчості ООН.

Історично-правові аспекти становлення системи міжнародної миро творчості.
Юридичний зміст сучасної міжнародної миро творчості.

Тема 11.Регіональні організації з питань міжнародної безпеки.

Поняття регіональної системи колективної безпеки. Регіональні організації з питань міжнародної безпеки Америки , Африки та Близького Сходу.

Тема 12.НАТО та ОБСЄ – провідні організації з підтримки міжнародної безпеки.

Організація Північноатлантичного договору (НАТО). Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ).

Тема 13.Регіональні організації Європи в миротворчій діяльності.

Миротворчі операції в рамках ОБСЄ. Колективна безпека та миро творчість в рамках Співдружності Незалежних Держав.

Тема 14.Україна в системі міжнародної безпеки.

Стратегія національної безпеки України. Україна в координатах глобальної безпеки.

Тема 15.Україна в системі регіональної безпеки.

Україна в європейському безпековому середовищі. Регіональна політика України в контексті євроінтеграції.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальна частина												
Тема 1. Право міжнародної безпеки – окрема галузь міжнародного права.	9	2	2			5						
Тема 2. Джерела та головні правові акти права міжнародної безпеки.	9	2	2			5						

Тема 3. Система колективної безпеки.	9	2	2			5						
Тема 4. Регіональна колективна безпека.	9	2	2			5						
Разом за розділом 1	36	8	8			20						
Розділ 2. Особлива частина												
Тема 5. Роззброєння та обмеження озброєнь.	8	2	2			4						
Тема 6. Особливий статус окремих територій та держав з питань.	8	2	2			4						
Тема 7. Використання ядерної енергетики.	8	2	2			4						
Тема 8. Міжнародний контроль та довіра між країнами з питань безпеки.	7	1	1			5						
Тема 9. Основополож ні міжнародні документи з питань міжнародної безпеки.	7	1	1			5						
Тема 10. Теоретичні питання міжнародної	7	1	1			5						

миротворчості ООН.												
Тема 11. Регіональні організації з питань міжнародної безпеки.	7	1	1			5						
Тема 12. НАТО та ОБСЄ – провідні організації з підтримки міжнародної безпеки.	9	2	2			5						
Тема 13. Регіональні організації Європи в миротворчій діяльності.	9	2	2			5						
Тема 14. Україна в системі міжнародної безпеки.	7	1	1			5						
Тема 15. Україна в системі регіональної безпеки.	7	1	1			5						
Разом за розділом 2	84	16	16			52						
<i>Усього годин</i>	120	24	24			72						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Право міжнародної безпеки – окрема галузь міжнародного права.	2

2	Джерела та головні правові акти права міжнародної безпеки.	2
3	Система колективної безпеки.	2
4	Регіональна колективна безпека.	2
5	Роззброєння та обмеження озброєнь.	2
6	Особливий статус окремих територій та держав з питань зміцнення міжнародної безпеки.	2
7	Використання ядерної енергетики.	2
8	Міжнародний контроль та довіра між країнами з питань безпеки.	1
9	Основоположні міжнародні документи з питань міжнародної безпеки.	1
10	Теоретичні питання міжнародної миротворчості ООН.	1
11	Регіональні організації з питань міжнародної безпеки.	1
12	НАТО та ОБСЄ – провідні організації з підтримки міжнародної безпеки.	2
13	Регіональні організації Європи в миротворчій діяльності.	2
14	Україна в системі міжнародної безпеки.	1
15	Україна в системі регіональної безпеки.	1
	Разом	24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Право міжнародної безпеки – окрема галузь міжнародного права. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
2	Джерела та головні правові акти права міжнародної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді .	5
3	Система колективної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
4	Регіональна колективна безпека. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
5	Роззброєння та обмеження озброєнь. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	4
6	Особливий статус окремих територій та держав з питань зміцнення міжнародної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	4
7	Використання ядерної енергетики. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	4

8	Міжнародний контроль та довіра між країнами з питань безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
9	Основоположні міжнародні документи з питань міжнародної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
10	Теоретичні питання міжнародної миротворчості ООН. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
11	Регіональні організації з питань міжнародної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
12	НАТО та ОБСЄ – провідні організації з підтримки міжнародної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
13	Регіональні організації Європи в миротворчій діяльності. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
14	Україна в системі міжнародної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
15	Україна в системі регіональної безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати доповіді.	5
Разом		72

6.Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання та оцінювання

Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
РН03 Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.	Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової (тестової) залікове завдання.

<p>PH09. Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права.</p>	<p>пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань письмової (тестової) залікове завдання.</p>
<p>PH16. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, двота багатосторонніх міжнародних проєктів..</p>	<p>пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової (тестової) залікове завдання.</p>
<p>PH21. Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.</p>	<p>пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової (тестової) залікове завдання.</p>
<p>PH18. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і</p>	<p>пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний та ін., а також методи дистанційного навчання на</p>	<p>усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних</p>

угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо..	платформах Moodle.	Zoom,	завдань, (тестової) завдання.	письмової залікове
---	--------------------	-------	-------------------------------	--------------------

Поряд з виконанням завдань (вивченням тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувачів:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом).

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання (засвоєння окремих тем) передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських занять (усні виступи, участь в обговоренні окремих питань, участь у груповій дискусії, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки завдань в ході індивідуально / командної роботи здобувачів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді експрес-тестування);
- оцінювання вмінь та навичок збирати, обробляти та аналізувати дані.

Критеріями оцінювання при поточному контролі є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Критерії та методи оцінювання

Методи оцінювання	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування до теми	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою,	1

	де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу, кожен з яких має 4 варіанти відповідей.	
Робота над аналітичними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	8-5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	4-1
Робота над командними роботами	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	8-7
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	6-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	3-1
Творче завдання	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації результатів продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	8-7

	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації результатів продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	6-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій презентації результатів продемонстрував недостатні знання основного програмного матеріалу, проте в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення	3-1

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену у письмовій формі в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією програмою.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за екзаменаційними завданнями. Кожне з завдань містить 3 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована дорівнює 40 балам.

Критерії оцінювання одного теоретичного питання екзаменаційного білету:

-15 (10) балів - здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 14-10 (8-5) балів - здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 13-5-(5-1) балів - здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, є помилки, матеріал викладає нелогічно;

- 4-0 (0) балів - здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з

забороною відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти екзамен **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Право міжнародної безпеки», режим доступу <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3873>.

9. Схема нарахування балів за вивчення дисципліни

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання															Екзамен	Сума	
Розділ 1				Розділ 2													Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	60	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

T1-T15 – теми розділів дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за шкалою ЗВО, яка наведена нижче.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10.Рекомендована література Нормативно-правові акти

- Віденська конвенція про дипломатичні зносини: Міжнародний документ від 18.04.1961 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_048 (дата звернення: 01.09.2023).
- Віденська конвенція про консульські зносини: Міжнародний документ від 24.04.1963 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_047 (дата звернення: 01.09.2023).

3. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями: Міжнародний документ від 21.03.1986 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04 (дата звернення: 01.09.2023).
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів: Міжнародний документ від 23.05.1969 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118 (дата звернення: 01.09.2023).
5. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів: Міжнародний документ від 08.04.1983 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_072 (дата звернення: 01.09.2023).
6. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів: Міжнародний документ від 23.08.1978 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185 (дата звернення: 01.09.2023).
7. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру: Міжнародний документ від 14.03.1975 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254 (дата звернення: 01.09.2023).
8. Віденська конвенція про спеціальні місії: Міжнародний документ від 08.12.1969 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_092 (дата звернення: 01.09.2023).
9. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 р. № 55-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12> (дата звернення: 01.09.2023).
10. Декларація про надання незалежності колоніальним державам та народам: Міжнародний документ від 14.12.1960 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_280 (дата звернення: 01.09.2023).
11. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй: Міжнародний документ від 24.10.1970 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_569 (дата звернення: 01.09.2023).
12. Договір про Антарктику: Міжнародний документ від 01.12.1959 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_224 (дата звернення: 01.09.2023).
13. Договір про охорону навколишнього середовища до Договору про Антарктику: Міжнародний документ від

- 04.10.1991 р. URL:
http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_645 (дата звернення:
01.09.2023).
14. Європейська конвенція про видачу правопорушників: Міжнародний документ від 13.12.1957 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_033 (дата звернення:
01.09.2023).
15. Загальна декларація прав людини: Міжнародний документ від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 01.09.2023).
16. Заключний акт Ради з Безпеки і Співробітництва в Європі: Міжнародний документ від 01.08 1975 р. URL:
http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055 (дата звернення:
01.09.2023).
17. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права: Міжнародний документ від 10.12.1982 р. URL:
http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057 (дата звернення:
01.09.2023).
18. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення:
01.09.2023).
19. Конвенція про режим судноплавства на Дунаї: Міжнародний документ від 18.08.1948 р. URL:
http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_175 (дата звернення:
01.09.2023).
20. Конвенція щодо співробітництва по охороні та сталому використанню ріки Дунай (Конвенція про охорону ріки Дунай): Міжнародний документ від 01.06.1994 р. URL:
http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_800 (дата звернення:
01.09.2023).
21. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. (поточна редакція від 30.09.2016). URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення:
01.09.2023).
22. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16.12.1996 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення:
01.09.2023).
23. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права: Міжнародний документ від 16.12.1996 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення:
01.09.2023).
24. Про державний кордон України: Закон України від 04.11.1991 р. № 1777-ХІІ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12> (дата

- звернення: 01.09.2023).
25. Про дипломатичну службу: Закон України від 07.06.2018 р. № 2449-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19> (дата звернення: 01.09.2023).
 26. Про затвердження Положення про дипломатичне представництво України за кордоном: Розпорядження Президента України від 22.10.1992 р. № 166/92-рп. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166/92-%D1%80%D0%BF> (дата звернення: 01.09.2023).
 27. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України та кількісного складу його колегії: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.02.1993 р. № 129. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/129-93-%D0%BF> (дата звернення: 01.09.2023).
 28. Про Консульський статут України: Указ президента України від 02.04.1994 р. № 127/94. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94> (дата звернення: 01.09.2023).
 29. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15> (дата звернення: 01.09.2023).
 30. Про Перелік посад, приписаних до дипломатичних рангів України: Указ Президента України від 26.03.2002 р. № 301/2002 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301/2002> (дата звернення: 01.09.2023).
 31. Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: Указ Президента України від 10.06.1993 р. № 198/93. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93> (дата звернення: 01.09.2023).
 32. Про правонаступництво України: Закон України від 12.09.1991 р. № 1543-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1543-12> (дата звернення: 01.09.2023).
 33. Про проголошення незалежності України: Акт від 24.08.1991 р. № 1427-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12> (дата звернення: 01.09.2023).
 34. Резолюція 61/295, прийнята Генеральною Асамблеєю 13 вересня 2007. Декларація Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів: Міжнародний документ від 13.09.2007 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_156 (дата звернення: 01.09.2023).
 35. Римський статут міжнародного кримінального суду: Міжнародний документ від 17.07.1998 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588 (дата звернення: 01.09.2023).

36. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу: Міжнародний документ від 13.06.1956 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142 (дата звернення: 01.09.2023).
37. Статут Організації Об'єднаних Націй та Статут Міжнародного Суду: Міжнародний документ від 26.06.1945 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_010 (дата звернення: 01.09.2023).
38. Угода про застосування Частини XI Конвенції ООН з морського права від 10 грудня 1982 року: Міжнародний документ від 31.07.1994 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_183 (дата звернення: 01.09.2023).
39. African (Banjul) Charter on Human and People's Rights (Adopted 27 June 1981, OAU Doc. CAB/LEG/67/3 rev. 5, 21 I.L.M. 58 (1982), entered into force 21 October 1986). *African Commission on Human and Peoples' Rights* web-site. URL: https://www.achpr.org/public/Document/file/English/banjul_charter.pdf (Last Accessed: 01.09.2023).
40. American Convention On Human Rights (Adopted at the Inter-American Specialized Conference on Human Rights, San José, Costa Rica, 22 November 1969). *Inter-American Comission on Human Rights* : web-site. URL: <https://www.cidh.oas.org/basicos/english/basic3.american%20convention.htm> (Last Accessed: 01.09.2023). U
41. Arab Charter on Human Rights League of Arab States. May 22, 2004, reprinted in 12 Int'l Hum. Rts. Rep. 893 (2005), entered into force March 15, 2008. Al-bab.com : web-site. URL: <https://al-bab.com/documents-reference-section/arab-charter-human-rights-2004> (Last Accessed: 01.09.2023). (L
42. Cairo Declaration on Human Rights in Islam. Aug. 5, 1990, U.N. GAOR, World Conf. on Hum. Rts., 4th Sess., Agenda Item 5, U.N. Doc. A/CONF.157/PC/62/Add.18 (1993) [English translation]. *University of Minnesota* : web-site. URL: <http://hrlibrary.umn.edu/instree/cairodeclaration.html> (Last Accessed: 01.09.2023).

Основна література

1. Кононенко В.П. Дистанційний курс « Право міжнародної безпеки». URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3873>
Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право: підручник. Харків: Одиссей, 2008. 704 с.

2. Білаш О. В. Святий Престол та Мальтійський Орден як суб'єкти міжнародного права: особливості правосуб'єктності державоподібних утворень. Часопис Київського університету права. Київ. 2015. № 2. С. 336–339.
3. Блощаневич А. В. Основні принципи сучасного міжнародного права: систематизований огляд та характеристика. Держава і право. Юридичні і політичні науки. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. Вип. 57. С. 473–479.
4. Будзінський Т., Гудь Б. Державний кордон України: нормативно-правове забезпечення ефективного управління та захисту. Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. 2012. Вип. 30. С. 33–43.
5. Буткевич В. Міжнародне право: Основи теорії: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. В. Г. Буткевича. Київ: Либідь, 2012. 605 с.
6. Верле Г. Принципы международного уголовного права: учебник. Одесса: Феникс; М.: ТрансЛит, 2011. 910 с.
7. Гулієв А. Д. Право зовнішніх зносин: навч. підручник. Київ: НАУ, 2012. 488 с.
8. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право. 2-е изд. М.: Волтерс Клувер, 2010. 304 с.
9. Кравченко С. Р. Міжнародно-правове регулювання припинення міжнародних договорів: теорія і практика: монографія / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: LAT & K, 2010. 241 с.
10. Кулеба Д. І. Міжнародна правосуб'єктність: теорія і її перспективи. Альманах междунар. права. 2010. Вип. 2. С. 70–83.
11. Леочко Т. В. Держави – основні суб'єкти міжнародного права. Міжнародні читання з міжнародного права пам'яті професора П. Є. Казанського: матер. третьої міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 2–3 листопада 2012 р.) / відп. за випуск М. І. Пашковський. Одеса: Фенікс, 2012. С. 103–106.
12. Литвиненко І. Л. Литвиненко І. Л. Визнання держав у міжнародному праві. Університетські наукові записки. 2005. № 1–2. С. 238–243.
13. Мельник А. Я. правонаступництво України щодо міжнародних договорів СРСР / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Інститут законодавства Верховної Ради України. К.: Юридична думка, 2005. 424 с.
14. Міжнародне право ХХІ століття: сучасний стан та перспективи розвитку: кол. моногр. з нагоди 60-ліття В. М. Репецького / за ред. М. М. Микієвича; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: ЛА «Піраміда», 2013. 320 с.
15. Міжнародне право: навч. посіб. для підгот. до іспитів / упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків Т. Є. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 208 с.
16. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / В. В. Мицик, М. В.

Буроменський, О. В. Буткевич та ін. ; за ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1 : Основи теорії. 2019. 416 с.

17. Міжнародне публічне право: підручник / В. М. Репецький та ін.; за ред. проф. В. М. Репецького; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. 2-е вид., стер. К.: Знання, 2012. 437 с.

18. Перепьолкін С. М., Сироїд Т. Л., Філянїна Л. А. Міжнародне право: словник-довідник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Сироїд Т. Л. Харків: Юрайт, 2014. 403 с.

19. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. 2-е вид., змін. та допов. К.: КНТ, 2010. 344 с.

20. Руднева О. М. Міжнародні стандарти прав людини та їх роль у розвитку правової системи України: монографія. Х.: ХНУВС, 2010. 351 с.

21. Сироїд Т. Л. Міжнародне право: навчальний посібник. Харків: ХНУВС, 2009. 336 с.

22. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

23. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

24. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: навч. посіб. / за заг. ред. Теліпко В. Е. Київ.: Центр учбової літератури, 2010. 608 с.

25. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Міжнародне право: підручник. К.: Знання, 2012. 631 с.

26. Черкес М. Ю. Міжнародне право: підручник. 6-те вид., виправ. і допов. К.: Знання, 2011. 397 с.

27. Чижмарь, Ю. В. Національне та міжнародне право: теоретико-правові проблеми: монографія. Харків: Диса плюс, 2015. 472 с.

28. Щокін Ю. В. Роль міжнародно-правових звичаїв у формуванні імперативних норм міжнародного права. Вісник НАПрН України. 2007. № 1 (48). С. 242–251.

29. Brownlie, I. Principles of public international law. New York: Oxford University Press Inc., 2008. 760 p.

30. Murphy S. Principles of International Law (Concise Hornbook Series). 3 ed. West Academic Publishing, 2018. 699 p.

31. Roberts A. Is International Law International? 1 ed. Oxford University Press, 2017. 432 p.

32. Schaack B., Slye R. International Criminal Law and Its Enforcement, Cases and Materials (University Casebook Series). 4th ed. Foundation Press, 2019. 1325 p.

33. Shaw M. N. International Law. 8 ed. Cambridge University Press, 2017. 1118 p.

34. Tanaka Y. The International Law of the Sea. 3 ed. Cambridge University Press, 2019. 634 p.

Допоміжна література

1. Далявська Т. П. Невизнані держави в контексті державотворчих процесів та міжнародного визнання. / Т. П. Далявська // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2014. – Вип. 66. – С. 345–353.
2. Міжнародне право: основи теорії : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. В. Г. Буткевича. – Київ : Либідь, 2012. – 605 с.
3. Міжнародне публічне право : підручник / В. М. Репецький та ін. ; за ред. проф. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – 2-ге вид., стер. – Київ : Знання, 2012. – 437 с.
4. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін. ; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, 2019. Т. 1 : Основи теорії. – 2019. – 416 с.
5. Перепьолкін С. М. Міжнародне право : словник-довідник / С. М. Перепьолкін, Т. Л. Сироїд, Л. А. Філяніна ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. Л. Сироїд. – Харків : Юрайт, 2014. – 403 с.
6. Рабінович П. Міжнародні стандарти прав людини: загальні ознаки, класифікація / П. Рабінович, О. Венецька // Вісник Академії правових наук України. – 2012. – № 4. – С. 18–28.
7. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник / Т. Л. Сироїд. – Одеса : Фенікс, 2018. – 744 с.
8. Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. – Харків : Право, 2019. – 310 с.
9. Скуратова А. Ю. Международные преступления: современные проблемы квалификации : монография / А. Ю. Скуратова. – Москва : ИНФРА-М ; Норма, 2012. – 160 с.
10. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – Київ : Знання, 2012. – 631 с.
11. Dixon M. Textbook on International Law / M. Dixon. – Seventh Edition. – Oxford University Press, 2013. – 393 p.
12. Kaczorowska-Ireland A. Public International Law / A. Kaczorowska-Ireland. – 5th edition. – Routledge, 2015. – 922 p.
13. Ohlin J. International Law: Evolving Doctrine and Practice (University Casebook Series) / J. Ohlin. – 1 ed. – Foundation Press, 2018. – 891 p.
14. Shaw M. N. International Law / M. N. Shaw. – 8-ed. – Cambridge University Press, 2017. – 1118 p.
15. Tanaka Y. The International Law of the Sea / Y. Tanaka. – 3-ed. – Cambridge University Press, 2019. – 634 p.

Інформаційні ресурси

16. Кейс "Морська делімітація в Чорному морі (Справа Румунія проти України)" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/>

edu.ua/mod/assign/view.php?id=268943.

17. Кейс "Пінто Коельо проти Португалії" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=273871>.

18. Міжнародне право : навчальний курс на сайті персональних навчальних систем Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4942>.

Free Human Rights E-Course [Electronic resource]. – Access mode <https://www.humanrights.com/course/>.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України - www.zakon1.rada.gov.ua.
2. Міністерство закордонних справ - <http://mfa.gov.ua/ua>
3. Міністерство юстиції - <https://minjust.gov.ua/ua>
4. Конституційний Суд України - <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
5. Організація Об'єднаних Націй - <http://www.un.org/>
6. Європейський суд з прав людини - <http://echr.coe.int/>
7. Європейський союз - <http://eeas.europa.eu/>
8. Організація з безпеки та співробітництва в Європі - <http://www.osce.org/>
9. Рада Європи - <http://www.coe.int/web/portal/home>
10. Управління Верховного комісара ООН з прав людини - <http://www.ohchr.org/>
11. Національна парламентська Бібліотека України - <http://www.nplu.org/>
12. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського - www.nbuv.gov.ua
13. Київська центральна міська публічна бібліотека ім. Лесі Українки - <http://lucl.lucl.kiev.ua>
14. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна - <http://www.univer.kharkov.ua>
15. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка - <http://korolenko.kharkov.com>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обставин освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень із заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен

в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі:
<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3873>